23 Φεβρουαρίου 2026

Ενώχ μοναχός Καψαλιώτης (1895-1979)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

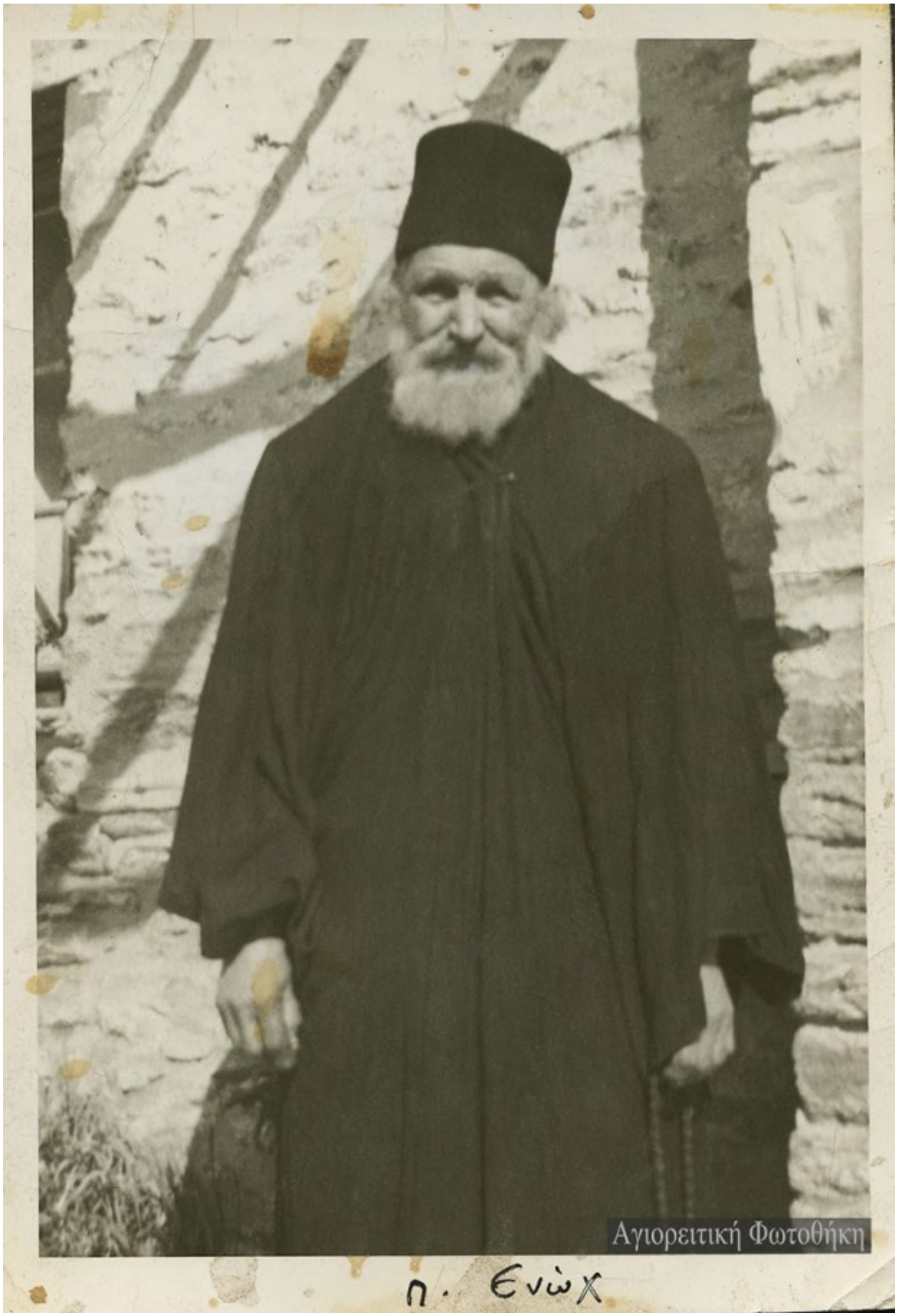

π. Ενώχ

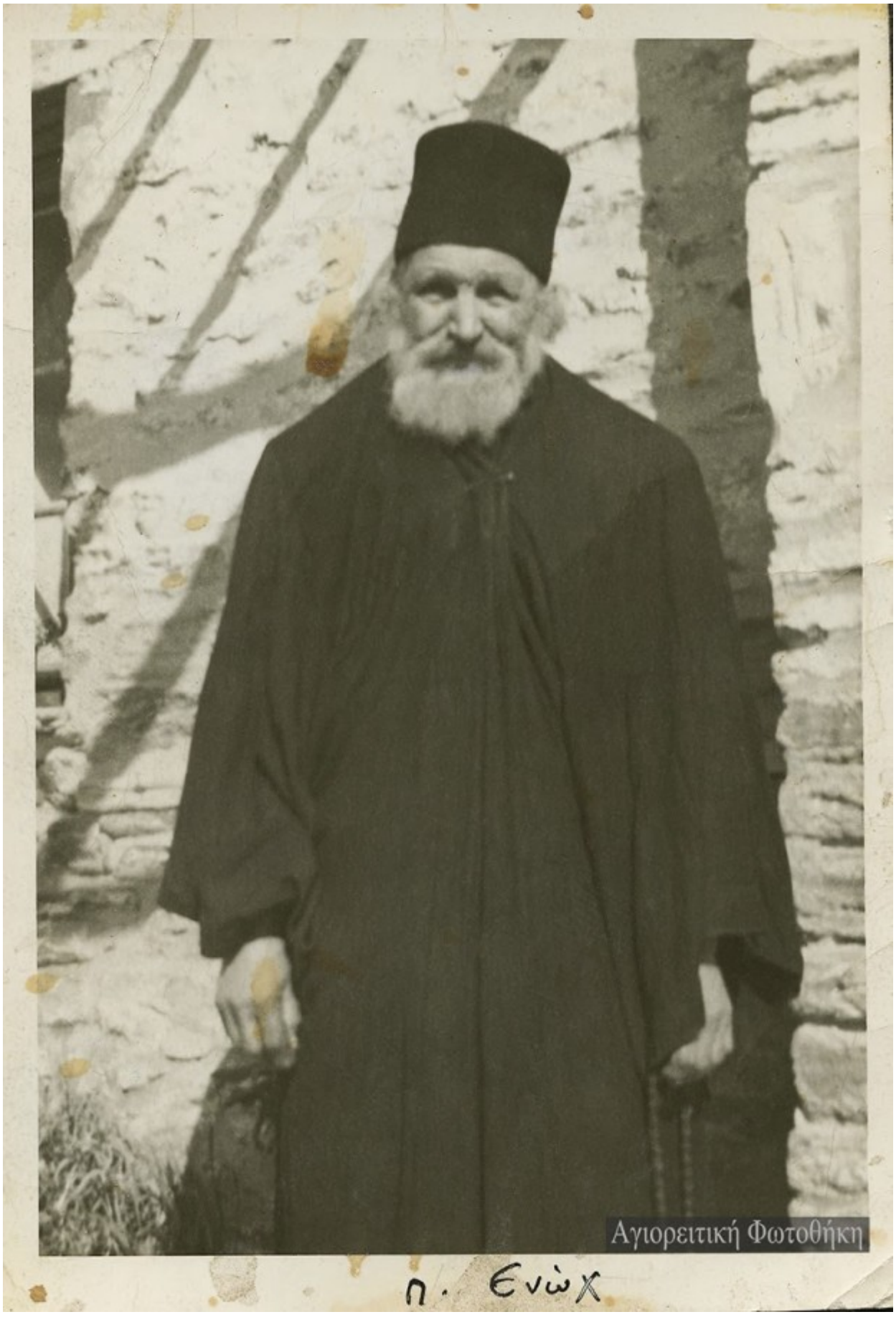

Ενώχ μοναχός Καψαλιώτης (1895-1979)

Ο άγιος Ρουμάνος ασκητής Ενώχ

έφερε να πουλήσει
σουσούρες στο κονάκι
κι ο Γέροντας τον δοκίμαζε
να τις αφήσει ευλογία.
Οι θάμνοι του Θεού είναι,
εγκώ τον κόπο μόνο έβαλα,
να ‘ναι ευλογημένο, είπε,
και χάθηκε το δρόμο για τη Σκήτη.
Την άλλη ημέρα στις Ώρες
ο Γερο-Ενώχ κατά Χριστόν σαλός κοιμήθηκε
κι ο Επίτροπος
έμεινε να μετράει το χρέος…
Ι.Μ. Χατζηφώτης

Ο γέρο Ενώχ ήταν ρουμάνος. Ζούσε στις Καρυές, σε δωμάτιο που του παραχωρούσαν άλλοι μοναχοί στα κελλιά τους. Έφτιαχνε σκούπες από αγριόχορτα (μια απ’ αυτές εκτέθηκε το 1997 στη Θεσσαλονίκη, στην έκθεση των αγιορειτικών κειμηλίων). Τις έδινε σε κάποια μοναστήρια, με αντάλλαγμα λίγα τρόφιμα. Αυτά δεν τα ήθελε για τον εαυτό του αλλά για κάποιους ασκητές που ζούσαν στο δάσος, απομονωμένοι κι άγνωστοι στους πολλούς.

Ήταν ρακένδυτος, γεμάτος ψύλλους. Δεχόταν με ευγνωμοσύνη ό,τι του έλεγαν ή του εδιναν. Όταν ένας ηγούμενος τού είπε ότι οι μοναχοί της μονής τον αγαπούν, απάντησε: «Δε βαριέσαι. Ο μοναχός είναι σαν τον σκύλο. Είτε του δώσεις ένα κομμάτι ψωμί, είτε μια κλωτσιά, το ίδιο καλό του κάνεις».

Δεν έλεγε πολλά, αλλά στα λίγα λόγια του διέκρινες τη σοφία του Θεού. Όπως κι άλλοι ρουμάνοι μοναχοί που είχαν «κανόνα», αντί για την «ευχή», να απαγγέλλουν σιγοψιθυρίζοντας όλο το Ψαλτήρι καθημερινά -κάποιοι το είχαν αποστηθίσει- συνήθιζε να το διαβάζει στη σλαβονική μετάφραση, που επικρατούσε στη Ρουμανία μέχρι τον 19ο αιώνα. Όταν τον ρώτησε ο ίδιος ηγούμενος: «Γιατί, στα σλαβονικά, κι όχι στα ρουμανικά; Κι αυτό μετάφραση είναι. Στα σλαβονικά μεταφράστηκε από τα ελληνικά κι εκεί από το εβραϊκό πρωτότυπο», απάντησε: «Μπρε, αυτός που το μετέφρασε στα σλαβονικά ήταν άγιος. Ο ρουμάνος μεταφραστής ήταν άγιος;» Με το Άγιο Πνεύμα που είχε μέσα του, ήταν σε θέση να διακρίνει την πνευματικότητα των μεταφραστών, αν αποδίδουν σωστά τον ένθεο λόγο, αν καταστρέφουν ή όχι τα κεκρυμμένα για τους πολλούς νοήματα. (Μια άλλη οπτική στο πρόβλημα της «λειτουργικής μεταρρύθμισης».)

Το 1979 άρχισε να χάνει τις αισθήσεις του και να πέφτει κάτω στις Καρυές. Ο τότε -λόγιος και διάσημος- πρωτεπιστάτης αποφάσισε να τον στείλει εκτός Αγίου

Όρους, σε γηροκομείο, για να μη σκανδαλίζει τους προσκυνητές, να διασφαλιστεί η «ευπρέπεια». Τον περιμάζεψαν στη μονή Σταυρονικήτα, όπου και εκοιμήθη μετά από λίγους μήνες. Με τους περισσότερους μοναχούς της μονής να τον περιστοιχίζουν, ξεψύχησε ήρεμα, σαν να κοιμόταν, με το πρόσωπό του να λάμπει και να μεταγγίζει στους γύρω την ακτινοβολία της Χάριτος.

Πηγές:agioritikesmnimes.blogspot.gr– agioritikesmnimes.blogspot.gr